

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רז שליט"א

פלא יועץ

- אמונה -

ושורש הכל להאמין בכל דברי התורה ובכל דברי סופרים, ואם אין דעתו סובלתו יתלה בחסרון ידיעתו וקוצר השגתו, אמנם יאמין באמונה שלמה שכל דבריהם חיים וקיימים ונאמנים לעד ולעולמי עולמים. בוא וראה כמה גדולים דברי חכמים, שאמרו שכל התורה כולה כלולה וספונה במדת האמונה. ורבים אומרים בפיהם שהם מאמינים בני מאמינים, אבל מעשיהם משונים, ואתי מעשה ומפיק מידי דבור. ועל הכל יביא אלקים במשפט לאשר הלך חשכים, מלבד עונש העברה עצמה, נוסף גם הוא ענוש יענש על היותו ממחוסרי אמונה. או אם מאמין ואעפ"כ לא חס לילך בדרך נכונה, זהו עזות פנים ומצח אשה זונה.

והנה גם מצוות אלו, להאמין במציאות ה' ולהאמין בהשגחתו, הם ממנין תרי"ג מצוות, והם מצוות תדירות שיכול לקיימן בכל עת ובכל רגע על ידי זכירה לבד. הנה כי כן טוב לגבר שיזכור בפה ואל ישכח בלב,

וכזאת וכזאת החי יתן אל לבו, ויתמיד במחשבתו ויעמיק בה לארכה ולרחבה ללכת בשבילי אמונה, והיו ידיו אמונה, ידים מוכיחות כאשר היתה באמונה. אז טוב אמונה, לזכות לחיי העולם הבא למנוחה נכונה, ועקר הכל לעשות נחת רוח לפני שוכן מעונה.

(רבנו אליעזר פאפו)

ספר "פלא יועץ" ערך 'אמונה'

גם זה יעבור

"ויהי מקץ שְׁנָתִים יָמִים" (מא, א)

רבותינו הן בזוהר והן במדרש פתחו דרשתם לפרשה בפסוק (איוב כח, ג) "קץ שם לחושך ולכל תכלית הוא חוקר". ונאמר ע"ז במדרש כאן: "זמן נתן לעולם כמה שנים יעשה באפילה". דבר אחר: קץ שם לחושך, זמן נתן ליוסף כמה שנים יעשה באפילה בבית האסורים, כיון שהגיע הקץ חלם פרעה חלום.

ובודאי הורונו חכמינו מוסר השכל ולקח בחיים חיותינו. ובכן, מה רצו חכמינו ללמדנו בזה. ויבואר עפ"י מעשה ששמעתי מאדוני אבי רבי בן ציון רז שליט"א.

מלך אחד ביקש מאת פני יועצו הפרטי אשר היה מאד מחכים את המלך: "תן לי דבר שיועיל לי בכל עת". נענה היועץ, וביום השלישי הופיע וטבעת בידו, עליה היה חקוק אותיות ג. ז. י. הגישו ברוב כבוד למלך. התבונן המלך ושאל "מה פשרם של אותיות הללו". הרים היועץ עיניו ואמר למלך, אדוני המלך הנך שולט על המדינה ועל אזרחיה, שם לב על שכנות המדינה אם לשלום אם למלחמה. יתכן שתהינה למלך דאגות ויתכן שגם תהינה הצלחות. ובודאי לא בהצלחות מסתיימת אחריותו של אדוני המלך, ולא הדאגות צריכות לעצור בעד המלך. ובכל מצב, המלך הלא צריך לחשל עצמו ולהלך ברוח נדיבה ובעוצמה. ובכן כאשר אדוני המלך יודע כי ההצלחות תעבורנה, וגם הדאגות תחלופנה, בכך יתחזק אדוני המלך. ובכן, זה פשר אותיות גז"י - "גם זה יעבור" והיה בהיות אדוני בשיא ההצלחות - ידע "גם זה יעבור!" ובהיותו בדאגות - יבין "גם זה יעבור!"

כך כל אנוש ויציר חומר, יש לו הצלחות וישנם גם כן קשיים בחיים, [לא ש"החיים קשים" אלא יש "קשיים בחיים"], ושמא יחשוב: "אוי, מה יהיה עימי", כגון חשוכי בנים, או רווקים, או סובלי חולי, וחסרי ממון וכו'. לזה נדע לנו כלל: "קץ שם לחושך"! זמן נתן האל כמה זמן יהיה עולם באפילה. כמו כן אנחנו, עלינו לידע, משברי החיים - יחלפו יעברו ויבוא טוב. ולא נשארים כך, וגם אין נתקעים בזה העולם, אלא "דור הולך ודור בא", ועולים לעולם שכולו טוב, עולם נצחי. וחבל לבלות החיים כאן בדאגה, כדאי להעבירו בטוב ובתקוה. קוה אל ה' חזק ויאמץ לך.

שבת שלום ומבורך, חנוכה שמח!

הגליון לרפואת הילד יוסף בן אדל הי"ו, נא להזכירו בתפלה, תזכו למצוות!

שדאל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

מריחת קרם בשבת

שאלה: למרוח קרם על הידים בשבת לשם עינוג או לריח, האם אסור מצד רפואה גם מצד ממרח.
תשובה: מצד רפואה אין חשש, אבל יש חשש מצד ממרח.

הדבקת סקוצ' בשבת

שאלה: האם מותר להדביק סקוצ' בשבת על הקיר.
תשובה: אם רגילים להדביק ולהוריד כל פעם ופעם מסתבר דאין איסור, דהוי כדלת וחלון, וברז מים.

הטבלת כלים בשימוש רב פעמי

שאלה: בקבוק או צנצנת זכוכית שמשתמשים בהם שימושים חוזרים האם צריך להטבילם.
תשובה: כיון שהפכם לשימוש קבוע צריך טבילה.

טעמי המקרא מציל משונאים

שאלה: בספר "המידות" לרבי נחמן מברסלב זצוק"ל, כתב במערכת מ' (ערך מריבה) ח"ב אות כ"ד וז"ל: סגולה להנצל משונאים שמתירא מהם, לומר כל הטעמים שבתורה, דהיינו: פשטא, מונח, זרקא וכו', עכ"ל. ורציתי לדעת מה הטעם בזה הדבר.

תשובה: מי יוכל לעמוד בסוד הדבר. אפס, כי קצת יל"פ טעם עפ"י מ"ש בתיקוני הזוה"ק (תיקון כא דמ"ח): אזלא גרש – שכינתא אמרת לקב"ה גרש האמה הזאת ואת בנה אילין ערב רב. נמצא דכחן לבטל את השונאים וכו'.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

עניינא ד'תומא

חנוכה

משל נמרץ הביאו בספרים, איש אחד הוכה מכות נמרצות על ידי אחד משונאיו, תבעו למשפט, והשופט חרץ את דינו של המכה, על כל מכה ישלם המכה סך עצום!

יצא התובע וראשו חפוי. שאלוהו כולם: מה לך מצטער, והרי נפסק הדין לטובתך, וממון רב תקבל?

ובבכי עצום השיבם: **צר לי על שלא קיבלתי עוד מכות,** כי כך הייתי מתעשר יותר ויותר, שהרי כבר חלף צער המכה...

זהו המשל ולקחו בצדו. על כל סבל כאן בעולם נקבל פי כמה וכמה שעות נחת לעתיד לבוא. עד שנאמר כדאי היה הכל...

וימי החנוכה יוכיחו! שמונה ימים הצטערו אבותינו בהעדר שמן, ותמורתם קיבלנו 8 ימי חג. הגע בעצמך אם היו מצטערים כפליים מזה, הרי היה לנו חג כפול...

אשרי איש שלא ישכחך...

(פתח שערי שמים)

נצור לשונך מתוך הספר "חפץ חיים"

אין שום היתר להאמין בלשון הרע, אפילו אם המספר סיפר עליו הלשון הרע בפניו, כיון שלא שמענו הודאה על זה מפי הנדון, וכ"ש אם אין מספר עתה בפניו, רק אומר שהיה אומר את הדברים אלו בפניו, דאסור להאמינו מטעם זה, ובעוה"ר העולם נכשלין בזה מאד. ואפילו אם הוא שותק עתה, בשעה שאומרים עליו הדברי גנות בפניו, אפ"ה אין ליקח מזה שום ראיה להחליט שהדבר אמת, ואפילו אם טבעו תמיד שלא לשתוק כשאומרים לו דבר שלא כרצונו ובזו הפעם הוא שותק, כי אולי נתגבר עתה על טבעו וגמר בדעתו שלא לענות על ריב, או מפני שראה שבדאי יאמינו יותר לדברי המספר מלדבריו, ולכך הסכים או בנפשו, שטוב יותר לשתוק על זה ולהיות מהנעלבים, על כן אסור ליקח ראיה מזה להחליט שהדבר אמת.

המודור להצלת א. ש. ב. ח. תת"ר

הלכתא לשבתא

בגמרא (שבת קט.) מובא שרבי אבא היה רץ בכל ערב שבת לקנות בשר לשבת. מתבאר שהאיש עושה את הקניות לשבת. וכ"כ הרמב"ם (פ"ל מהלכות שבת ה"ו) וז"ל: אע"פ שיהיה אדם חשוב ביותר ואין דרכו ליקח דברים מן השוק וכו', חייב לעשות דברים שהן לצורך השבת בגופו שזה הוא כבודו, חכמים הראשונים מהם מי שהיה יוצא וקונה דברים שהן לצורך השבת ממאכל ומשקה אף על פי שאין דרכו בכך. עכ"ל.

ובאמת מצינו מחלוקת הפוסקים אם חיוב הבעל לתת מזונות לאשתו הוא לתת לה מזונות ממש או כסף למזונות. ופשט התלמוד נוטה שצריך להביא מזונות ממש. שכן האשה צריכה למעט ביציאה ש'כל כבודה בת מלך פנימה'. מ"מ במקומות שרב בהם הפרוך על העומד נכון שהאשה תמחל, ותלך היא לקנות את צרכי הבית, כדי שלא יצטרך הבעל לצאת למקומות אלה, ובפרט אם בן תורה הוא, ומאת ה' תשא ברכה. (מתוך חוברת 'קניות לשבת')

לשמיעת שיעורי מורנו הרב שליט"א

קול הלשון: 03-617-1068 שלוחה 20

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה" (ע"ר). ת.ד. 57124 ירושלים

www.MatanTorah.org

לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartora1@gmail.com